

AİLELERİN OKUL ALGISI VE KATILIMININ İNCELENMESİ

Muhammet İbrahim AKYÜREK

Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi/Eğitim Yönetimi,
m.ibrahimakyurek@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0001-9122-471X>

Ayşe ELİÜŞÜK BÜLBÜL

Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi/Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık,
ayseeliusuk@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0001-9074-3403>

Article Types / Makale Türü: Research Article / Araştırma Makalesi

Received / Makale Geliş Tarihi: 01/04/2023,

Accepted / Kabul Tarihi: 19/06/2023

<https://doi.org/10.26791/sarkiat.1275423>

Ailelerin Okul Algısı Ve Katılımının İncelenmesi

Öz

Araştırmanın amacı, ailelerin okul algısı ve katılım düzeyini belirlemektir. Çalışma, kesitsel tarama modelindedir. Araştırmanın örneklemini, 2022-2023 eğitim öğretim yılında Ankara il merkezinde yer alan ilçelerdeki okullarda bulunan toplam 408 öğrencinin velisi oluşturmaktadır. Çalışmada, “Aile okul algısı ve katılımı ölçeği” kullanılmıştır. Araştırmada, ailelerin okul algısı ve katılımının yüksek düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ailelerin okul algısı ve katılımı, ebeveynlik tipi ve meslek sektörü değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık gösterirken; öğrenim durumu, aile gelir durumu ve öğrenci okul türü değişkenlerine göre ise anlamlı bir farklılık göstermemiştir. Eğitime katılımı etkin biçimde sağlamak için Millî Eğitim Bakanlığı okul aile iş birliğini artıracak seminer, konferans, veli toplantıları gibi faaliyetlerin daha sık yapılmasını desteklemektedir.

Anahtar Kelimeler: Aile katılımı, okul algısı, veli, aile, okul.

Examination Of Family’s School Perception And Participation

Abstract

The aim of the study is to determine the perception of school and the level of participation of families. The study is in the cross-sectional scanning model. The sample of the research consists of the parents of 408 students in schools in the districts of Ankara city center in the 2022-2023 academic year. In the study, “Family school perception and participation scale” was used. In the study, it was concluded that the perception and participation of families in school is at a high level. While there is a significant difference according to the school perception and participation of families, parenting type and occupational sector variables; however, there was no significant difference in terms of educational status, family income and student school type variables. In order to ensure effective participation in education, the Ministry of National Education should support more frequent activities such as seminars, conferences and parent meetings that will increase school-family cooperation.

Keywords: Family participation, school perception, parents, family, school.

Giriş

Bireylerin ve toplumun gelişmesinde temel etmenin eğitim olduğu ifade edilebilir. Bu çerçevede eğitimin etkide bulunduğu çok farklı alanlar ve etkilendiği çok önemli unsurlar bulunmaktadır. Okul başarısını artıran okul- aile dayanışmasının önemli bir rolü vardır. Akademik başarıda ikisininde rolü yadsınamayacak oranda büyüktür (Çelenk,2003). Bu çalışmada en az öğretmen ve öğrencinin kendisi kadar önemli olan aile faktörü üzerinde durulacaktır. Erdoğan ve Demirkasımoğlu (2010) aileyi çocuğun eğitiminde etkisi bulunan en önemli informel oluşum olarak tanımlamışlardır.

Eğitimde aile katılımı konusunda yapılmış en kapsamlı araştırma Coleman'a (1987) aittir. Coleman (1987) Okulla iletişimi daha yüksek olan ve çocuklarıyla daha ilgili ebeveynleri olan çocuklarının okul başarısı bu konuda daha ilgisiz ailelere sahip olan çocuklara nazaran daha fazla olduğunu ileri sürmüştür. Ayrıca Coleman öğrenci başarısında okulun niteliklerinden çok ailenin niteliğinin ya da ilgisinin daha etkili olduğunu raporlamıştır. Lawson (2003) aile katılımı öğrenme yaşantıları ve akademik başarıya katkı sağladığını vurgulamıştır. İbrahim vd. (2012) aile katılımının aktivitelerinin öğrenci başarısı üzerine etkili olduğunu ve bu katılım aktivitelerinin eğitim öğretimin kalitesi açısından gerekli olduğunu vurgulamışlardır. Peki aileler nasıl eğitim öğretim etkinliklerine dahil oluyor. Bu konuda Epstein ve ark (2002) ailelerin okul eğitimine dahil olduğu 6 tip katılımdan bahseder. Bunlar; iletişim kurma(çocuklarına daha sağlıklı ebeveyn olabilmek için okulla sıkı bir iletişim halindedirler, seminerlere katılım sağlarlar, öğretmenler ve yöneticilerle iletişim halindedirler), gönüllü olmak (okula aile yardımlarını ve desteklerini organize etme noktasında gönüllüdürler), ev odaklı (evde akademik ve psikolojik açıdan destekleyici faaliyetlerde bulunurlar), karar verici (okul konseyleri, komiteler ve diğer üst kuruluşlarla okulda karar verme konusunda etkili bir yere sahiptirler), toplumla işbirliği (kültürel ve sivil toplum kuruluşları örgütlerde aktif rol alarak toplumsal bir işbirliği oluşturabilirler) ve lider (aileler ve öğretmen arasında lider konumundadır ve etkili katılımı sağlarlar).

Araştırmacılar ailenin okul ortamına katılımını iki ayrı yönden değerlendirmişlerdir. Bunlardan birincisi aile-öğretmen ve aile-yönetici iletişiminin ailelerin kurumsal faaliyetlere katkısını açısından değerlendirilmesi; ikincisi ise ailelerin evde ev ödevlerine yardım etmesi, çocuğun bakımı ve gelişimine destek sağlaması olarak açıklanmıştır (Rogers vd., 2009). Regueiro vd. (2015) yaptıkları çalışmada ev ödevlerinin yapılmasında veliler tarafından sağlanan destek ve geri bildirim öğrenci motivasyonuna ve başarısında çok önemli bir faktör olduğunu vurgulamışlardır. Özbaş'a (2013) göre veliler aile eğitimine ihtiyaç duyarlar ve bu eğitim çocukların gelişimine önemli katkı sağlar. Bu konuda en çok aile katılımına ihtiyaç duyan grup ilköğretim birinci sınıf velileri ve sosyoekonomik düzeyi düşük olan ailelerdir. Ekolojik sistemler teorisi de ailenin eğitime dâhil olmasının önemli olduğunu vurgulamaktadır (Nitecki, 2015). Okul ve aile arasındaki iletişim bireyin davranış değiştirmesi ve davranış öğrenmesi, bu davranışların kalıcı olması, problem çözme, inceleme, araştırma yapma gibi becerilerin kazanmalarını desteklemektedir (Thompson vd., 2017). Ayrıca aile katılımı öğrencilerin akademik başarılarını da olumlu etkilemektedir (Monti vd., 2014).

Knisely'e (2011) göre ise aile katılımı davranışsal bir süreçtir. Bu süreçte veliler evde çocuklarının gelişimini takip etmesi beklenir; öğretmenlerin ise ödev takibi yaparak veliyle temas halinde iş birliği içinde eğitim sürecini devam ettirmesi beklenir. Bu noktada öğrencilerin akademik başarılarında öğretmenlerin velilerle sürekli iletişimde kalması önem arz etmektedir (Epstein, 2018). Ayrıca ailenin sahip olduğu kültürün özellikleri, ailedeki bireylerin okula olan bakış açıları ve eğitim düzeyleri çocuğun akademik başarısında önemli etkenlerdendir. Öğrenci başarısızlığı araştırılırken, bu unsurların da göz önünde bulundurularak çözüm aranması gerekmektedir(Erden, 2011). Günümüzde bir çok aile, çocuklarının eğitiminde temel rol oynadığının farkındadırlar. Bu amaçla velilerin daha bilinçli olma çabası içinde oldukları görülmektedir. Bu sebeple aile ile okulların işbirliği yapması nerdeyse zorunluluk haline gelmiştir. Bu bağlamda araştırmanın amacı, ailelerin okul algısı ve katılım düzeyini belirlemektir. Bu doğrultuda belirlenen alt problemler şunlardır:

1. Ailelerin okul algısı ve katılımı ne düzeydedir?
2. Ailelerin okul algısı ve katılımının düzeyine ilişkin veli görüşleri, bazı demografik değişkenlere (ebeveynlik tipi, öğrenim durumu, meslek sektörü, aile gelir durumu, öğrenci okul türü) göre farklılık göstermekte midir?

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Çalışma, kesitsel tarama modelindedir. Tarama modelinde, araştırmadaki birey veya konu bulunduğu koşullar içinde olduğu gibi betimlenmeye çalışılır (Karasar, 2015).

Evren ve Örneklem

Bu çalışmanın gerçekleştirilebilmesi için Etik Kurul Onayı (Selçuk Üniversitesi Rektörlüğü Eğitim Fakültesi Dekanlığı Bilimsel Etik Değerlendirme Kurulunun 09.11.2022 tarihli ve E-16343714-605.02-402532 sayılı yazısı) alınmıştır.

Araştırmanın evrenini, Ankara il merkezinde yer alan ilçelerdeki (Altındağ, Çankaya, Etimesgut, Gölbaşı, Keçiören, Mamak, Pursaklar, Sincan, Yenimahalle) okullarda (resmi, özel; okul öncesi, ilkököl, ortaokul, lise) bulunan toplam 800264 öğrencinin velileri oluşturmaktadır (Millî Eğitim Bakanlığı, 2022). %95 güven aralığına göre çalışmanın örneklem büyüklüğü için alt sınır 384'tür (Gürbüz ve Şahin, 2014). Araştırmanın örneklemini, 2022-2023 eğitim öğretim yılında Ankara il merkezinde yer alan ilçelerdeki okullarda bulunan toplam 408 öğrencinin velisi oluşturmaktadır. Evrene göre örneklem %95 güven aralığına göre yeterlidir (Gürbüz ve Şahin, 2014).

Velilerin örnekleme alınması, basit seçkisiz örnekleme ile gerçekleştirilmiştir. Seçkisizlik, örneklemede temel alınan birimlerin örneklem için seçilme olasılıklarının eşit olmasını tanımlar (Büyüköztürk vd., 2012). Tablo 1'de demografik değişkenlere (ebeveynlik tipi, öğrenim durumu, meslek sektörü, aile gelir durumu, öğrenci okul türü) ilişkin betimsel istatistiklere yer verilmiştir.

Tablo 1. Demografik Değişkenlere İlişkin Betimsel İstatistikler

Değişkenler		N	%
Ebeveynlik tipi	Anne	350	85.8
	Baba	58	14.2
Öğrenim durumu	İlkokul	81	19.9
	Ortaokul	71	17.4
	Lise	132	32.4
	Ön lisans	40	9.8
	Lisans	66	16.2
	Lisansüstü	18	4.4
Meslek sektörü	Hiçbir sektör	266	65.2
	Kamu sektörü	73	17.9
	Özel sektör	69	16.9
Aile gelir durumu	Aylık 4000 TL'den az	164	40.2
	Aylık 4001-8000 TL arası	165	40.4
	Aylık 8001 TL ve üzeri	79	19.4
Öğrenci okul türü	Devlet okulu	389	95.3
	Özel okul	19	4.7
Toplam		408	100

Tablo 1 incelendiğinde; ebeveynlik tipi değişkenine göre oran olarak annelerin %85.8 ile babalara göre daha fazla olduğu görülmektedir. Öğrenim durumu değişkenine göre en fazla orana sahip grubu %32.4 ile lise, en az orana sahip grubu ise %4.4 ile lisansüstü mezunu veliler oluşturmaktadır. Meslek sektörü değişkenine göre en fazla orana sahip grubu %65.2 ile hiçbir sektörde çalışmayan, en az orana sahip grubu ise %16.9 ile özel sektörde çalışan veliler oluşturmaktadır. Aile gelir durumu değişkenine göre en fazla orana sahip grubu %40.4 ile aylık 4001-8000 TL arası, en az orana sahip grubu ise %19.4 ile aylık 8001 TL ve üzeri gelire sahip aileler oluşturmaktadır. Öğrenci okul türü değişkenine göre oran olarak devlet okulundaki öğrencilerin %95.3 ile özel okuldaki öğrencilere göre daha fazla olduğu görülmektedir.

Veri Toplama Araçları

Çalışmada, Yurtbakan ve Akyıldız (2020) tarafından geliştirilen "Aile okul algısı ve katılımı ölçeği" kullanılmıştır. Aile okul algısı ve katılımı ölçeği, beşli Likert tipinde hazırlanmış bir ölçektir. Ölçeğin madde kod ve aralıkları; "hiç katılmıyorum" (1; 1.00-1.80), "katılmıyorum" (2; 1.81-2.60), "kararsızım" (3; 2.61-3.40), "katılıyorum" (4; 3.41-4.20), "tamamen katılıyorum" (5; 4.21-5.00) şeklinde belirtilmiştir. Ölçeğin geneli ve boyutlarındaki ortalama

puanların yüksekliği; aile okul algısı ve katılımına ilişkin genel kanaatlerin (yani bu ölçekte, velisi olunan mevcut okula özgü kanaatler ölçülmemiştir) olumlu olduğuna işaretler. Ölçek, 26 madde ve dört teorik boyut temel alınarak geliştirilmiştir. Bu boyutlar; okul algısı, öğrenci gelişimi, ebeveyn gelişimi ve okul katılımındaki engeller biçimindedir. Aracın faktör desenini doğrulamak amacıyla yapılan doğrulayıcı faktör analizi sonucunda; gizil değişkenlerin gözlenen değişkenleri açıklama durumlarına ilişkin t değerleri .01 düzeyinde manidar bulunmuştur. Modelde tüm maddeler için manidar t değerleri dolayısıyla tüm göstergelere model içerisinde yer verilmiştir. Aile okul algısı ve katılımı ölçeğinin doğrulayıcı faktör analizi sonuçlarına tablo 2’de yer verilmiştir.

Tablo 2. Aile Okul Algısı ve Katılımı Ölçeği’nin Doğrulayıcı Faktör Analizi Sonuçları

Uyum ölçümleri	Ölçüm değeri	Referans aralığı
p	.00	< .01
X ² /sd	2.18	≤ 3
RMSEA	.05	≤ .05
SRMR	.06	≤ .08
NNFI - CFI	.91 - .92	≥ .90

Tablo 2 incelendiğinde; p değerinin .01 düzeyinde manidardır. Birçok doğrulayıcı faktör analizinde örneklemin büyük olması nedeniyle p değerinin manidar olması normaldir. Bu sebeple iki matris arasındaki uyuma ilişkin alternatif uyum indeksleri incelenmiştir. Bu kapsamda, X²/sd ve RMSEA değerlerinin mükemmel; SRMR, NNFI ve CFI değerlerinin iyi bir uyuma sahip olduğu ifade edilebilir. Bu bağlamda; aile okul algısı ve katılımı ölçeğinin 26 maddeden oluşan dört faktörlü yapısının (okul algısı 8, öğrenci gelişimi 7, ebeveyn gelişimi 7 ve okul katılımındaki engeller 6 maddeli) bir model olarak doğrulandığı ifade edilebilir.

Bu doğrultuda güvenilirlik analizleri kapsamında, öncelikle madde-toplam korelasyonu kullanılarak madde analizi yapılmıştır. Bunun yanı sıra, Cronbach alfa kullanılarak ölçeğin güvenilirliğine incelenmiştir. Aile okul algısı ve katılımı ölçeğinin güvenilirlik analizi sonuçlarına tablo 3’te yer verilmiştir.

Tablo 3. Aile Okul Algısı ve Katılımı Ölçeği’nin Güvenirlik Analizi Sonuçları

Boyutlar	Alfa değeri	Madde-toplam korelasyonu
Okul algısı	.89	.62-.73
Öğrenci gelişimi	.87	.56-.73
Ebeveyn gelişimi	.83	.52-.62
Okul katılımındaki engeller	.77	.51-.59
Ölçek (Genel)	.92	.41-.62

Tablo 3 incelendiğinde; aile okul algısı ve katılımı ölçeğinin genel iç tutarlılık katsayısı (Cronbach alfa) .92’dir. Psikolojik test için güvenilirlik katsayısının .70 ve üzerinde çıkması, test puanlarının güvenilirliği için genel bağlamda yeterlidir (Büyüköztürk, 2013). Ölçek maddelerinin tümünde madde-toplam korelasyonlarının .41 ile .62 arasında değiştiği tespit edilmiştir. Madde-toplam korelasyonlarına göre ölçek maddelerinin bireyleri iyi derecede ayırt ettiği ifade edilebilir.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Çalışmada kullanılan ölçme aracı, Kasım 2022’de uygulanarak veriler toplanmıştır. Verilerin analizi çerçevesinde öncelikli olarak veri setinin normallik varsayımını karşılama durumu ele alınmıştır. Bu doğrultuda çarpıklık ve basıklık katsayıları ile ortalama, mod ve medyan değerleri incelenmiştir. Çarpıklık, basıklık ve standart sapma değerleri sırasıyla şu şekildedir: ölçeğin geneli .11, .58, .47; okul algısı boyutu -.52, 1.48, .50; öğrenci gelişimi boyutu -.17, -.26, .74; ebeveyn gelişimi boyutu -.32, 1.17, .55; okul katılımındaki engeller boyutu -.37, .05, .70. Araştırmadaki çarpıklık ile basıklık değerleri ±2 arasında bulunmaktadır. Bu sonuçlar, veri setinin normal dağılım gösterdiği şeklinde yorumlanmaktadır (George ve Mallery, 2010). Ek analizlerde, ölçekte ortalama 3.90, mod 4.00 ve medyan 3.88 değerinde belirlenmiştir. Bu değerlerin birbirlerine olan yakınlıkları da veri setinin normal dağıldığını işaret etmektedir (Hair, Ringle ve Sarstedt, 2011). Ayrıca alanyazında, alt grupların her birinin büyüklüğünün 15 ve üzerinde olması durumunda parametrik bir istatistiğin kullanılmasının, analizde hesaplanacak “p” anlamlılık düzeyinde önemli bir sapmaya yol açmadığına dair incelemeler bulunmaktadır (Büyüköztürk, 2013). Bu kapsamda, çalışmanın alt problemlerinin sınanması için parametrik test teknikleri seçilerek kullanılmıştır.

Verilerin çözümlenmesi kapsamında öncelikli olarak yüzde ve frekans analizleri hesaplanmıştır. Bunun yanı sıra iki alt kategorili değişkenlerde, bağımsız örneklem için t-testi; üç ya da daha çok alt kategorili değişkenlerde ise tek yönlü varyans analizi (ANOVA) uygulanmıştır. ANOVA sonucunda, grup ortalamaları arasındaki anlamlı farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla, grup varyansları eşit olduğundan, Tukey çoklu karşılaştırma testinden faydalanılmıştır.

Bulgular

Araştırmanın birinci alt problemi kapsamında; ailelerin okul algısı ve katılımının düzeyi incelenmiştir. Tablo 4'te aile okul algıları ve katılımları düzeyine ilişkin betimsel istatistiklere yer verilmiştir.

Tablo 4. Aile Okul Algıları ve Katılımları Düzeyine İlişkin Betimsel İstatistikler

Boyutlar	N		SS
Okul algısı	408	4.26	.50
Öğrenci gelişimi	408	3.49	.74
Ebeveyn gelişimi	408	3.91	.54
Okul katılımındaki engeller	408	3.79	.70
Aile okul algısı ve katılımı (Genel)	408	3.89	.47

Tablo 4 incelendiğinde; ailelerin okul algısı ve katılımının “katılıyorum” düzeyinde (= 3.89) olduğu görülmektedir. Ayrıca boyutlar bazında ailelerin okul algısı ve katılımı incelendiğinde ise veli görüşlerinin, okul algısı boyutunda “tamamen katılıyorum” düzeyinde (= 4.26); öğrenci gelişimi (= 3.49), ebeveyn gelişimi (= 3.91) ve okul katılımındaki engeller (= 3.79) boyutlarında ise “katılıyorum” düzeyinde olduğu görülmektedir. Boyutlar incelendiğinde; ailelerin okul algısı ve katılımının düzeyi en yüksek boyut okul algısı, en düşük boyut ise öğrenci gelişimi olmuştur.

Araştırmanın ikinci alt problemi kapsamında; ailelerin okul algısı ve katılımının düzeyine ilişkin veli görüşleri, bazı demografik değişkenlere (ebeveynlik tipi, öğrenim durumu, meslek sektörü, aile gelir durumu, öğrenci okul türü) göre incelenmiştir. Ebeveynlik tipi değişkenine göre aile okul algıları ve katılımları düzeyine ilişkin t-testi sonuçlarına tablo 5'te yer verilmiştir.

Tablo 5. Ebeveynlik Tipi Değişkenine Göre Aile Okul Algıları ve Katılımları Düzeyine İlişkin T-Testi Sonuçları

Boyutlar	Ebeveynlik tipi	N		SS	sd	t	p
Okul algısı	Anne	350	4.26	.50	406	.16	.87
	Baba	58	4.27	.49			
Öğrenci gelişimi	Anne	350	3.44	.73	406	3.11	.00*
	Baba	58	3.77	.75			
Ebeveyn gelişimi	Anne	350	3.88	.54	406	2.91	.00*
	Baba	58	4.10	.53			
Okul katılımındaki engeller	Anne	350	3.74	.70	406	3.71	.00*
	Baba	58	4.07	.61			
Aile okul algısı ve katılımı (Genel)	Anne	350	3.86	.46	406	3.10	.00*
	Baba	58	4.06	.46			

* $p < .05$

Tablo 5 incelendiğinde; aile okul algıları ve katılımları düzeyi, velilerin ebeveynlik tipi değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir, $t(406) = 3.10$, $p < .05$. Babalar (= 4.06-katılıyorum düzeyinde), annelere (= 3.86-katılıyorum düzeyinde) göre aile okul algıları ve katılımları düzeyini daha yüksek olarak belirtmiştir.

Boyutlar bazında; okul algısı boyutunda veli görüşleri ebeveynlik tipi değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir, $t(406) = .16$, $p > .05$. Öğrenci gelişimi [$t(406) = 3.11$, $p < .05$], ebeveyn gelişimi [$t(406) = 2.91$, $p < .05$] ve okul katılımındaki engeller [$t(406) = 3.71$, $p < .05$] boyutlarında ise veli görüşleri ebeveynlik tipi değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir. Anlamlı farklılık tespit edilen boyutlarda; babalar (katılıyorum düzeyinde), annelere (katılıyorum düzeyinde) göre aile okul algıları ve katılımları düzeyini daha yüksek olarak belirtmiştir.

Öğrenim durumu değişkenine göre aile okul algıları ve katılımları düzeyine ilişkin tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçlarına tablo 6'da yer verilmiştir.

Tablo 6. Öğrenim Durumu Değişkenine Göre Aile Okul Algıları ve Katılımları Düzeyine İlişkin Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları

Boyutlar	Öğrenim durumu	N	SS	F	p	Anlamlı Fark
Okul algısı	İlkokul(1)	81	4.10	.59	3.34	.01*
	Ortaokul(2)	71	4.26	.45		
	Lise(3)	132	4.25	.51		
	Ön lisans(4)	40	4.35	.40		
	Lisans(5)	66	4.41	.43		
	Lisansüstü(6)	18	4.38	.43		
Öğrenci gelişimi	İlkokul(1)	81	3.67	.73	3.40	.01*
	Ortaokul(2)	71	3.64	.63		
	Lise(3)	132	3.48	.72		
	Ön lisans(4)	40	3.32	.68		
	Lisans(5)	66	3.31	.82		
	Lisansüstü(6)	18	3.19	.87		
Ebeveyn gelişimi	İlkokul(1)	81	3.91	.64	1.88	.10
	Ortaokul(2)	71	3.86	.54		
	Lise(3)	132	3.87	.50		
	Ön lisans(4)	40	3.85	.50		
	Lisans(5)	66	3.99	.52		
	Lisansüstü(6)	18	4.23	.52		
Okul katılımındaki engeller	İlkokul(1)	81	3.78	.71	.80	.55
	Ortaokul(2)	71	3.79	.64		
	Lise(3)	132	3.71	.73		
	Ön lisans(4)	40	3.79	.71		
	Lisans(5)	66	3.91	.66		
	Lisansüstü(6)	18	3.93	.83		
Aile okul algısı ve katılımı (Genel)	İlkokul(1)	81	3.88	.54	.34	.88
	Ortaokul(2)	71	3.91	.45		
	Lise(3)	132	3.86	.45		
	Ön lisans(4)	40	3.85	.42		
	Lisans(5)	66	3.92	.47		
	Lisansüstü(6)	18	3.95	.48		

* $p < .05$

Tablo 6 incelendiğinde; aile okul algıları ve katılımları düzeyi, velilerin öğrenim durumu değişkenine göre anlamlı bir fark göstermemektedir, $F = .34$, $p > .05$.

Boyutlar bazında; okul algısı boyutunda veli görüşleri **öğrenim durumu** değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir, $F = 3.34$, $p < .05$. **Öğrenim durumu** grup farklarının hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla gerçekleştirilen Tukey testi sonuçlarına göre; okul algısı boyutunda lisans mezunu veliler (tamamen katılıyor düzeyinde; = 4.41), ilkokul mezunu velilere (katılıyor düzeyinde; = 4.10) göre aile okul algıları ve katılımları düzeyini daha yüksek olarak belirtmiştir. Öğrenci gelişimi boyutunda da veli görüşleri **öğrenim durumu** değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir, $F = 3.40$, $p < .05$. **Öğrenim durumu** grup farklarının hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla gerçekleştirilen Tukey testi sonuçlarına göre; öğrenci gelişimi boyutunda ilkokul mezunu veliler (katılıyor düzeyinde; = 3.67), lisans mezunu velilere (kararsızım düzeyinde; = 3.31) göre aile okul algıları ve katılımları düzeyini daha yüksek olarak belirtmiştir. Ayrıca ebeveyn gelişimi ($F = 1.88$, $p >$

.05) ve okul katılımındaki engeller ($F = .80, p > .05$) boyutlarında veli görüşleri öğrenim durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Meslek sektörü değişkenine göre aile okul algıları ve katılımları düzeyine ilişkin tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçlarına tablo 7’de yer verilmiştir.

Tablo 7. Meslek Sektörü Değişkenine Göre Aile Okul Algıları ve Katılımları Düzeyine İlişkin Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları

Boyutlar	Meslek sektörü	N		SS	F	p	Anlamlı Fark
Okul algısı	Hiçbir sektör(1)	266	4.22	.52	2.56	.08	---
	Kamu sektörü(2)	73	4.36	.44			
	Özel sektör(3)	69	4.32	.47			
Öğrenci gelişimi	Hiçbir sektör(1)	266	3.47	.72	1.85	.16	---
	Kamu sektörü(2)	73	3.41	.76			
	Özel sektör(3)	69	3.64	.78			
Ebeveyn gelişimi	Hiçbir sektör(1)	266	3.83	.54	7.27	.00*	2-1, 3-1
	Kamu sektörü(2)	73	4.06	.45			
	Özel sektör(3)	69	4.03	.61			
Okul katılımındaki engeller	Hiçbir sektör(1)	266	3.72	.70	4.55	.01*	3-1
	Kamu sektörü(2)	73	3.89	.67			
	Özel sektör(3)	69	3.97	.69			
Aile okul algısı ve katılımı (Genel)	Hiçbir sektör(1)	266	3.84	.47	4.25	.02*	3-1
	Kamu sektörü(2)	73	3.95	.43			
	Özel sektör(3)	69	4.01	.48			

* $p < .05$

Tablo 7 incelendiğinde; aile okul algıları ve katılımları düzeyi, velilerin çalıştıkları meslek sektörü değişkenine göre anlamlı bir fark göstermektedir, $F = 4.25, p < .05$. Meslek sektörü grup farklarının hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla gerçekleştirilen Tukey testi sonuçlarına göre; özel sektörde çalışan veliler (katılıyorum düzeyinde; = 4.01), hiçbir sektörde çalışmayan velilere (katılıyorum düzeyinde; = 3.84) göre aile okul algıları ve katılımları düzeyini daha yüksek olarak belirtmiştir.

Boyutlar bazında; ebeveyn gelişimi boyutunda veli görüşleri meslek sektörü değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir, $F = 7.27, p < .05$. Meslek sektörü grup farklarının hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla gerçekleştirilen Tukey testi sonuçlarına göre; ebeveyn gelişimi boyutunda kamu sektöründe (katılıyorum düzeyinde; = 4.06) ve özel sektörde (katılıyorum düzeyinde; = 4.03) çalışan veliler, hiçbir sektörde çalışmayan velilere (katılıyorum düzeyinde; = 3.83) göre aile okul algıları ve katılımları düzeyini daha yüksek olarak belirtmiştir. Okul katılımındaki engeller boyutunda da veli görüşleri meslek sektörü değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir, $F = 4.55, p < .05$. Meslek sektörü grup farklarının hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla gerçekleştirilen Tukey testi sonuçlarına göre; okul katılımındaki engeller boyutunda özel sektörde (katılıyorum düzeyinde; = 3.97) çalışan veliler, hiçbir sektörde çalışmayan velilere (katılıyorum düzeyinde; = 3.72) göre aile okul algıları ve katılımları düzeyini daha yüksek olarak belirtmiştir. Ayrıca okul algısı ($F = 2.56, p > .05$) ve öğrenci gelişimi ($F = 1.85, p > .05$) boyutlarında veli görüşleri meslek sektörü değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Aile gelir durumu değişkenine göre aile okul algıları ve katılımları düzeyine ilişkin tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçlarına tablo 8’de yer verilmiştir.

Tablo 8. Aile Gelir Durumu Değişkenine Göre Aile Okul Algıları ve Katılımları Düzeyine İlişkin Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları

Boyutlar	Aile gelir durumu	N		SS	F	p	Anlamlı Fark
Okul algısı	Aylık 4000 TL'den az(1)	164	4.20	.56	3.84	.02*	3-1
	Aylık 4001-8000 TL arası(2)	165	4.27	.45			
	Aylık 8001 TL ve üzeri(3)	79	4.38	.44			
Öğrenci gelişimi	Aylık 4000 TL'den az(1)	164	3.64	.70	9.86	.00*	1-3, 2-3
	Aylık 4001-8000 TL arası(2)	165	3.49	.69			
	Aylık 8001 TL ve üzeri(3)	79	3.19	.83			
Ebeveyn gelişimi	Aylık 4000 TL'den az(1)	164	3.91	.58	2.76	.06	---
	Aylık 4001-8000 TL arası(2)	165	3.85	.50			
	Aylık 8001 TL ve üzeri(3)	79	4.02	.53			
Okul katılımındaki engeller	Aylık 4000 TL'den az(1)	164	3.79	.71	.88	.41	---
	Aylık 4001-8000 TL arası(2)	165	3.75	.67			
	Aylık 8001 TL ve üzeri(3)	79	3.87	.72			
Aile okul algısı ve katılımı (Genel)	Aylık 4000 TL'den az(1)	164	3.91	.52	.34	.71	---
	Aylık 4001-8000 TL arası(2)	165	3.86	.41			
	Aylık 8001 TL ve üzeri(3)	79	3.89	.48			

* $p < .05$

Tablo 8 incelendiğinde; aile okul algıları ve katılımı düzeyi, aile gelir durumu değişkenine göre anlamlı bir fark göstermemektedir, $F = .71$, $p > .05$.

Boyutlar bazında; okul algısı boyutunda veli görüşleri aile gelir durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir, $F = 3.84$, $p < .05$. Aile gelir durumu grup farklarının hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla gerçekleştirilen Tukey testi sonuçlarına göre; okul algısı boyutunda aile olarak aylık gelirleri 8001 TL ve üzeri olan veliler (tamamen katılıyorum düzeyinde; = 4.38), aile olarak aylık gelirleri 4000 TL'den az olan velilere (katılıyorum düzeyinde; = 4.20) göre aile okul algıları ve katılımı düzeyini daha yüksek olarak belirtmiştir. Öğrenci gelişimi boyutunda da veli görüşleri aile gelir durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir, $F = 9.86$, $p < .05$. Aile gelir durumu grup farklarının hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla gerçekleştirilen Tukey testi sonuçlarına göre; öğrenci gelişimi boyutunda aile olarak aylık gelirleri 4000 TL'den az (katılıyorum düzeyinde; = 3.64) ve 4001-8000 TL arası (katılıyorum düzeyinde; = 3.49) olan veliler, aile olarak aylık gelirleri 8001 TL ve üzeri olan velilere (kararsızım düzeyinde; = 3.19) göre aile okul algıları ve katılımı düzeyini daha yüksek olarak belirtmiştir. Ayrıca ebeveyn gelişimi ($F = 2.76$, $p > .05$) ve okul katılımındaki engeller ($F = .88$, $p > .05$) boyutlarında veli görüşleri aile gelir durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Öğrenci okul türü değişkenine göre aile okul algıları ve katılımı düzeyine ilişkin t-testi sonuçlarına tablo 9'da yer verilmiştir.

Tablo 9. Öğrenci Okul Türü Değişkenine Göre Aile Okul Algıları ve Katılımları Düzeyine İlişkin T-Testi Sonuçları

Boyutlar	Öğrenci okul türü	N	SS	sd	t	p	
Okul algısı	Devlet okulu	389	4.25	.50	406	1.68	.11
	Özel okulu	19	4.43	.44			
Öğrenci gelişimi	Devlet okulu	389	3.51	.73	406	2.41	.02*
	Özel okulu	19	3.06	.79			
Ebeveyn gelişimi	Devlet okulu	389	3.90	.55	406	1.73	.09
	Özel okulu	19	4.09	.47			
Okul katılımındaki engeller	Devlet okulu	389	3.80	.70	406	.95	.35
	Özel okulu	19	3.63	.76			

Aile okul algısı ve katılımı (Genel)	Devlet okulu	389	3.89	.47	406	.34	.74
	Özel okulu	19	3.85	.50			

* $p < .05$

Tablo 9 incelendiğinde; aile okul algıları ve katılımları düzeyi, öğrenci okul türü değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir, $t(406) = .34$, $p > .05$.

Boyutlar bazında; sadece öğrenci gelişimi boyutunda veli görüşleri öğrenci okul türü değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir, $t(406) = 2.41$, $p < .05$. Öğrenci gelişimi boyutunda; devlet okulundaki öğrenci velileri (katılıyorum düzeyinde; = 3.51), özel okuldaki öğrenci velilerine (kararsızım düzeyinde; = 3.06) göre aile okul algıları ve katılımları düzeyini daha yüksek olarak belirtmiştir. Ayrıca okul algısı [$t(406) = 1.68$, $p > .05$], ebeveyn gelişimi [$t(406) = 1.73$, $p > .05$] ve okul katılımındaki engeller [$t(406) = .95$, $p > .05$] boyutlarında ise veli görüşleri öğrenci okul türü değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Bu çalışmada aile okul algısı ve katılımına ilişkin genel gereklilikler ve kanaatler ölçülmüştür. Araştırmada, ailelerin okul algısı ve okula katılımın yüksek düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Boyutların ve ölçeğin genel ortalamalarının yüksek düzeyde çıkması; velilerin o konuda olumlu görüş bildirdiklerini göstermektedir. Örneğin; “okul katılımındaki engeller” boyutunun yüksek çıkması, okul katılımının önemli olduğunu vurgulandığını göstermektedir. Bu bağlamda araştırmaya katılan velilerden toplanan veriler şunu göstermektedir: Boyutlar incelendiğinde; ailelerin okul algısı ve katılımının düzeyi en yüksek boyut okul algısı, en düşük boyut ise öğrenci gelişimi olmuştur Metlilo ve Yıldırım (2021)

yaptıkları çalışmada veli katılımında okul algısının önemli olduğu sonucuna ulaşmıştır. Öğrenci gelişimi, ebeveyn gelişimi ve okul katılımındaki engeller boyutlarında ise veli görüşlerine göre anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Buradan hareketle şu söylenebilir; veli görüşlerine göre veliler için önemli olan okulun nasıl algılandığıdır. Okul algısında en etkili kişiler ise öğretmen ve yöneticilerdir (Epstein, 1995). Veli görüşlerine göre katılımı artırmak için okul algısının ve öğrenci gelişiminin önemli olduğu göz önüne alındığında öğretmen, öğrenci ve yöneticiler işbirliği içinde çalışması gerekmektedir.

Çalışmamızda aile okul algıları ve katılımları düzeyi, velilerin ebeveynlik tipi değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir. Babalar, annelere göre aile okul algıları ve katılımları düzeyini daha yüksek olarak belirtmiştir. Metlilo ve Yıldırım (2021) çalışmalarında ise ailelerin eğitime katılımı veli görüşlerinin yakınlık derecesi değişkenine göre katılım düzeyi annelere ve babalara göre orta seviyede olduğu tespit etmişlerdir. Bu sonuca göre eğitime anne ve baba aynı düzeyde katılım göstermektedir. Aykol ve Yıldırım (2020) farklı bir sonuç çıkmıştır. Anne ve babanın eğitime katılımı orta düzeyde olduğu sonucu ortaya çıkmıştır. Canpolat (2001) yaptığı çalışmada ise diğerlerinden farklı olarak annelerin eğitim düzeyine katkılarını %72.2; babaların ise %16.8 olarak bulmuştur. Çalışmamızda halk arasında çocuğun eğitime en çok katkı yapanın anne olduğu görüşü düşüncesinin tersi yönünde çıkmıştır. Burada eğitimde yaygın olan algıda bir değişim olduğu söylenebilir çalışmamızda bu yönde anlamlı sonuç çıkmıştır

Araştırmamızda boyutlar bazında; okul algısı boyutunda veli görüşleri öğrenim durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir. Öğrenim durumuna göre okul algısı boyutunda lisans mezunu veliler, ilköğretim mezunu velilere göre aile okul algıları ve katılımları düzeyini daha yüksek olarak belirtmiştir. Öğrenci gelişimi boyutunda ise ilköğretim mezunu veliler lisans mezunu velilere göre aile okul algıları ve katılımları düzeyini daha yüksek olarak belirtmiştir. Ayrıca ebeveyn gelişimi ve okul katılımındaki engeller boyutlarında veli görüşleri öğrenim durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Aykol ve Yıldırım (2020) yaptığı çalışmada eğitim seviyesi değişkeni açısından lisans üstü eğitim seviyesi diğer eğitim seviyeleri boyutlarına göre görece daha yüksek düzey olduğunu bulmuştur. Metlilo ve Yıldırım (2021) çalışmasında oldukça çarpıcı verilere yer vermiştir. Ailelerin eğitime katılımı ilköğretim mezunu velilere göre, lise mezunu velilere göre, ön lisans mezunu velilere göre, lisans mezunu velilere göre, lisans üstü velilere göre orta seviyede olduğu ortaya koymuşlardır. Yukarıda belirttiğimiz çalışmaların aksine Canbolat (2001) yaptığı çalışmada ilköğretim mezunlarının eğitime gereken önemi vermediği yönündedir. Buradan yola çıkarak şu söylenebilir, velilerin eğitime katılımında eğitim düzeyi önemlidir. Eğitim düzeyi yüksek olan veliler daha duyarlı ve okul katılımı daha yüksektir.

Aile okul algıları ve katılımları düzeyi, velilerin çalıştıkları meslek sektörü değişkenine göre anlamlı bir fark göstermektedir. Aykol ve Yıldırım (2020) Özel sektörde çalışan veliler. Hiçbir sektörde çalışmayan velilere göre aile okul algıları ve katılımları düzeyini daha yüksek olarak belirtmiştir ve Metlilo ve Yıldırım (2021) bizim çalışmamızla

benzer sonuç bulmuştur. Çalışan velilerin eğitime katılımı çalışmayanlara göre daha yüksek düzeydedir. Ebeveyn gelişimi boyutunda kamu sektöründe ve özel sektörde çalışan veliler, hiçbir sektörde çalışmayan velilere göre aile okul algıları ve katılımları düzeyini daha yüksek olarak belirtmiştir. Okul katılımındaki engeller boyutunda da veli görüşleri meslek sektörü değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir, okul katılımındaki engeller boyutunda özel sektörde çalışan veliler, hiçbir sektörde çalışmayan velilere göre aile okul algıları ve katılımları düzeyini daha yüksek olarak belirtmiştir. Ayrıca okul algısı ve öğrenci gelişimi boyutlarında veli görüşleri meslek sektörü değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Metlilo ve Yıldırım (2021) çalışma şekli değişkeni açısından, çalışmayan velilerin eğitime katılma düzeyi devlet ve özel kurumunda çalışan velilere göre görece daha yüksek düzeyde bulmuşlardır. Çalışma durumu ekonomik düzeyi etkileyen, çocuğun ve ailenin refah düzeyini etkileyen önemli bir durumdur. Çalışmayan ailelerin öncelikleri farklı olabilir buda ailenin eğitimiyle ilgilenmesini engelleyen önemli bir durumdur.

Okul algısı boyutunda aile olarak aylık gelirleri 8001 TL ve üzeri olan, aile olarak aylık gelirleri 4000 TL'den az olan velilere göre aile okul algıları ve katılımları düzeyini daha yüksek olarak belirtmiştir. Öğrenci gelişimi boyutunda aile olarak aylık gelirleri 4000 TL'den az ve 4001-8000 TL arası olan veliler, aile olarak aylık gelirleri 8001 TL ve üzeri olan velilere göre aile okul algıları ve katılımları düzeyini daha yüksek olarak belirtmiştir. Ayrıca ebeveyn gelişimi ve okul katılımındaki engeller boyutlarında veli görüşleri aile gelir durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Metlilo ve Yıldırım (2021) çalışmamızla benzer sonuç ortaya koymuştur. Veli görüşlerine göre ailelerin eğitime katılımı gelir durumu değişkeni anlamlı farklılık bulunmuştur. Bu farklılık düşük gelir düzeyine sahip olanların aleyhindedir. Aykol ve Yıldırım (2020) ise bizim çalışmamız bulgularından farklı bir bulgu ortaya koymuştur. Bu sonuca göre ailelerin eğitime katılımında veli görüşlerine göre gelir durumunun etkili olmadığını göstermektedir. Bir önceki sonuçta da belirttiğimiz gibi ailenin gelir düzeyi ailede bulunan üyelerin önceliklerini belirleyen önemli bir değişkendir. Ama bazı aileler için eğitim ne olursa olsun öncelikli olabilir. Burada eğitime bakış farklılıkları önemli olabilir.

Öğrenci gelişimi boyutunda; devlet okulundaki öğrenci velileri, özel okuldaki öğrenci velilerine, göre aile okul algıları ve katılımları düzeyini daha yüksek olarak belirtmiştir. Keskin ve Turna (2010) yaptığı çalışmada elde edilen bulgulardan, ailelerin okul tercihlerinde sosyo-ekonomik ve demografik faktörlerin göz ardı edilmeyecek kadar önemli oldukları sonucuna varılmıştır Bunun nedeni özel okullardan beklentinin fazla olması olabilir. Veli özel okula göndererek öğrencinin maddi ve manevi eğitimine yeterince katkı sağladığını düşünüyor olabilir.

Sonuçlar bağlamında araştırmaya ilişkin öneriler şu şekildedir:

- » Eğitime katılımı etkin biçimde sağlamak için Millî Eğitim Bakanlığı okul aile iş birliğini artıracak seminer, konferans, veli toplantıları gibi faaliyetlerin daha sık yapılmasını desteklemelidir.
- » Özel okullarda aile katılımı faaliyetlerine daha sıklıkla yer verilmelidir. Bu konuda özel okul öğretmen ve yöneticilere veli beklentilerini anlayabilmek konusunda hizmet içi eğitim ve seminerlerin verilmesi yararlı olabilir.
- » Araştırmamızda eğitime katılımının özel okullarda daha az bulunduğu ortaya konulmuştur. Buradan hareketle buna benzer çalışmalar özel okullarda yapılması faydalı olacaktır.
- » Bu çalışmada veli görüşlerine göre okul algısına bakılmıştır aynı çalışma örneklem grubu öğrenciler ve yöneticiler seçilerek yapılabilir.

Kaynakça

- Aslanargun, Engin. "Okul-Aile İş Birliği ve Öğrenci Başarısı Üzerine Bir Tarama Çalışma". *Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9/18 (2007), 119-135. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/843643>
- Aykol, Bediha Gökçen - Yıldırım, Bilal. "Öğretmen ve Veli Görüşlerine Göre Ailenin Eğitime Katılımı". *Yıldız Journal of Educational Research*, 5/1 (2020), 89-118. <https://doi.org/10.51280/yjer.2020.004>
- Büyüköztürk, Şener. *Veri Analizi El Kitabı*. Ankara: Pegem A, 2013.
- Büyüköztürk, Şener., Kılıç Çakmak, Ebru, Akgün, Özcan Erkan, Karadeniz, Şirin - Demirel, Funda. *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Pegem A, 2012.
- Canpolat, Taner. *Öğretmen Aile İş Birliği ile Ailelerin Eğitim İhtiyaçlarının Belirlenmesi*. İstanbul: Marmara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2001.
- Coleman, James S. "Families and Schools". *Educational Researcher*, 16/6 (1987), 32-38. <https://doi.org/10.2307/1175544>
- Çelenk, Süleyman. "Okul Başarısının Ön Koşulu: Okul Aile Dayanışması". *İlköğretim Online*, 2/2 (2003).
- Epstein, Joyce L. "School/Family/Community Partnerships: Caring for The Children We Share". *Phi Delta Kappan*, 76/9 (1995), 701. <https://doi.org/10.1177/003172171009200326>
- Epstein, Joyce L., Sanders, Mavis G., Simon, Beth S., Salinas, Karen C., Jansorn, Natalie R. - Van Voorhis, Frances L. *School, Family, and Community Partnerships: Your Handbook for Action*. Corwin Press, 2002.
- Epstein, Joyce L. *School, Family, and Community Partnerships: Preparing Educators And Improving Schools*. Newyork: Routledge, 2018.
- Erden, Münire. *Eğitim Bilimlerine Giriş* (6. baskı). Ankara: Arkadaş Yayınevi, 2011.
- Erdoğan, Çetin - Demirkasimoğlu, Nihan. "Ailelerin Eğitim Sürecine Katılımına İlişkin Öğretmen ve Yönetici Görüşleri". *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 16/3 (2010), 399-431. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/108223>
- Ereş, Figen. "İlköğretim Okulu Öğretmenlerinin Genel Alan Yeterlikleri Kapsamındaki Kişisel ve Meslekî Değerler ile Meslekî Gelişim Yeterliklerine İlişkin İlköğretim Müfettişlerinin Görüşleri". *Gazi University Journal of Gazi Educational Faculty (GUJGEF)*, 30/2 (2010). <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/77046>
- George, Darren - Mallery, Paul. *SPSS for Windows Step by Step: A Simple Guide and Reference, 17.0 update* (10th ed.). Boston, MA: Pearson, 2010.
- Gürbüz, Sait - Şahin, Faruk. *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri: Felsefe-Yöntem-Analiz*. Ankara: Seçkin, 2014.
- Hair, Joe F., M. Ringle, Christian - Sarstedt, Marco. "PLS-SEM: Indeed a Silver Bullet". *Journal of Marketing Theory and Practice*, 19/2 (2011), 139-151. <https://doi.org/10.2753/MTP1069-6679190202>
- Ibrahim, Ahmed Tijjani, Jamil Hazri - Abdullah, Annah Christina. "The Typologies of Parental Involvement in Katsina State Primary Schools". *International Journal of Learning and Development*, 2/4 (2012), 95-122. <https://doi.org/10.5296/ijld.v2i4.2073>
- Karasar, Niyazi. *Bilimsel Araştırma Yöntemi: Kavramlar, İlkeler, Teknikler*. Ankara: Nobel, 2010.
- Keskin, Hatice Dilara. - Turna, Gülçin Bilgin. "Ailelerin Devlet ya da Özel Okul Tercihlerini Etkileyen Faktörler Rize Örneği". *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 19/2 (2010), 411-426. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/50611>
- Kıranşal, Nilüfer. *İlköğretim Okullarında Okul ve Aile Arasındaki Etkileşim Hangi Düzeyde Gerçekleşmektedir (Kars ili örneği)*. Kars: Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2007.
- Knisely, Kari. *Literature Review: How Much Does Parental Involvement Really Affect the Student's*. Brownsville: University of Texas at Brownsville, Master Thesis, 2011.
- Lawson, Michael A. "School-Family Relations in Context: Parent and Teacher Perceptions of Parent Involvement". *Urban Education*, 38 (2003), 77-133. <https://doi.org/10.1177/0042085902238687>
- Metlilo, Esin - Yıldırım, Bilal. "Öğretmen ve Veli Görüşlerine Göre Ailelerin Eğitime Katılımı". *İZÜ Eğitim Dergisi*, 3/5 (2021), 40-58. <https://psycnet.apa.org/doi/10.46423/izujed.839888>
- Millî Eğitim Bakanlığı (2022). 2022-2023 öğretim yılı eğitim istatistikleri. <http://ankara.meb.gov.tr/www/egitim-istatistikleri/icerik/24> sayfasından erişilmiştir.
- Monti, Jennifer D., Pomerantz, Eva M. - Roisman, Glenn I. "Can Parents' Involvement in Children's Education Offset the Effects of Early Insensitivity on Academic Functioning?". *Journal of Educational Psychology*, 106/3 (2014), 859. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/a0035906>
- Nitecki, Elena "Integrated School-Family Partnerships in Preschool: Building Quality Involvement Through Multidimensional Relationships". *School Community Journal*, 25/2 (2015), 195-219. <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ11085725.pdf>
- Özbaş, Serap. "The Investigation of The Learning Styles of University Students". *The Online Journal of New Horizons in Education*, 3/1 (2013), 53-58. <https://www.tojned.net/journals/tojned/articles/v03i01/v03i01-08.pdf>
- Regueiro, Bibiana., Rodríguez, Susana., Piñeiro, Isabel., Estévez, Iris., Ferradás, Mar. - Suárez, Natalia. "Differences in The Perception of Parental Involvement in Homework Depending on The Level of Student Motivation". *Eur. J. Investig. Health Psychol. Education*, 5 (2015),

313-323. <https://doi.org/10.3390/ejihpe5030028>

- Rogers, Maria A., Theule, Jennifer., Ryan, Bruce A., Adams, Gerald - Keating, Leo. "Parental Involvement and Children's School Achievement". *Canadian Journal of School Psychology*, 24/1 (2009), 34-57. <https://doi.org/10.1177/0829573508328445>
- Thompson, Blair., Mazer, Joseph P., Payne, Holly J., Jerome, Angela, Kirby, E. Gail - Pfohl, William. "Social Media and Active Shooter Events: A School Crisis Communication Challenge". *Qualitative research reports in communication*, 18/1 (2017), 8-17. <https://doi.org/10.1080/17459435.2016.1247111>
- Ünal, Ali., Yıldırım, Atilla - Çelik, Methi. "Analysis of Perceptions of Primary School Principals and Teachers About Parents". *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 23 (2010), 261-272.
- Yurtbakan, Ergün - Akyıldız, Salih. "Aile Okul Algısı ve Katılımı Ölçeği: Bir Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması". *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15/30 (2020), 328-346. <https://doi.org/10.35675/befdergi.686853>

EXTENDED ABSTRACT

It can be stated that the main factor in the development of individuals and society is education. In this context, there are many different areas that education has an impact on and very important factors that it is affected by. School-family solidarity has an important role in increasing school success. Both have an undeniable role in academic success (Çelenk, 2003). In this study, the family factor, which is as important as the teacher and the student himself, will be emphasized. Erdoğan and Demirkasimoğlu (2010) defined the family as the most important informal formation that has an impact on the education of the child. The universe of the research consists of the parents of 800264 students in total in schools (official, private; pre-school, primary school, secondary school, high school) in the districts located in the city center of Ankara (Altındağ, Çankaya, Etimesgut, Gölbaşı, Keçiören, Mamak, Pursaklar, Sincan, Yenimahalle). Ministry of National Education, 2022). According to the 95% confidence interval, the lower limit for the sample size of the study is 384 (Gürbüz & Şahin, 2014). The sample of the research consists of the parents of 408 students in schools in the districts of Ankara city center in the 2022-2023 academic year. According to the population, the sample is sufficient according to the 95% confidence interval (Gürbüz & Şahin, 2014). The measurement tool used in the study was applied in November 2022 and data were collected. Within the framework of the analysis of the data, firstly, the situation of meeting the normality assumption of the data set was discussed. In this direction, skewness and kurtosis coefficients and mean, mode and median values were examined. Skewness, kurtosis and standard deviation values are as follows: overall scale .11, .58, .47; school perception dimension -.52, 1.48, .50; student development dimension -.17, -.26, .74; parental development dimension -.32, 1.17, .55; barriers to school participation dimension -.37, .05, .70. The values of skewness and kurtosis in the study are between ± 2 . These results are interpreted as the data set has a normal distribution (George & Mallery, 2010). In additional analyses, the mean on the scale was 3.90, the mod was 4.00, and the median was 3.88. The closeness of these values to each other also indicates that the data set is normally distributed (Hair, Ringle, & Sarstedt, 2011). In addition, there are studies in the literature that the use of a parametric statistic does not cause a significant deviation in the “p” significance level to be calculated in the analysis, if the size of each of the subgroups is 15 or more (Büyüköztürk, 2013). In this context, parametric test techniques were chosen and used to test the sub-problems of the study. In this study, general requirements and opinions regarding family school perception and participation were measured. In the study, it was concluded that families’ perception of school and school participation were at a high level. High level of general averages of dimensions and scale; It shows that the parents gave a positive opinion about it. For example; The fact that the “barriers to school participation” dimension is high indicates that the importance of school participation is emphasized. In our study, the level of family school perceptions and participation shows a significant difference according to the parenting type variable of the parents. Fathers stated higher level of family school perceptions and participation than mothers. In our study, the opinion among the public that the mother is the one who contributes the most to the education of the child was in the opposite direction of the thought. Here, it can be said that there is a change in the perception that is common in education. In our research, on the basis of dimensions; In the dimension of school perception, parents’ opinions show a significant difference according to the variable of educational status. In the dimension of school perception according to educational status, undergraduate graduate parents stated that the level of family school perception and participation is higher than primary school graduate parents. In the dimension of student development, primary school graduate parents stated that the level of family school perception and participation is higher than parents with undergraduate degrees. In addition, parents’ views on the dimensions of parental development and barriers to school participation do not show a significant difference according to the variable of educational status. In the dimension of school perception, the level of family school perception and participation was higher than the parents whose monthly income as a family is 8001 TL and above, and whose monthly income as a family is less than 4000 TL. In the dimension of student development, parents with a monthly income of less than 4000 TL and between 4001-8000 TL as a family stated that their family-school perceptions and participation levels were higher than those with a monthly income of 8001 TL or more. In addition, parents’ views on the dimensions of parental development and barriers to school participation do not show a significant difference according to the family income status variable. In the dimension of student development; Parents of students in public schools stated that the level of family-school perceptions and participation was higher than parents of students in private schools